

РЕШЕНИЕ

КАРАР

№ 87

“03” апрель 2023ел

«2019-2035 елларга «Олы ел авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасын раслау турында " Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Олы ел авыл жирлеге Советының 13.09.2019 ел, №159 карарына үзгәрешләр кертү хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 06.10.2003 № 131-ФЗ Федераль Законына, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 28.07.2004 № 45-ТРЗ Татарстан Республикасы Законына, Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районының «Олы Еловка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына, Алабуга муниципаль районының Олы Еловка авыл жирлеге Советы

Карар кабул итте:

1. Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Олы ел авыл жирлегенең 2019-2035 елларга транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасын 1 нче кушымта нигезендә яңа кушымта редакциясендә расларга.
2. Алабуга муниципаль районы Финанс-бюджет палатасына (Э.и. Садыкова) 2019-2035 елларга Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Олы ел авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасы чараларын үтәү өчен бюджет ассигнованиеләрен агымдагы финанслау хисабына карарга тәкъдим итәргә.
3. Әлеге карар рәсми рәвештә бастырылырга тиеш.
4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Раис

А.И. Машанов

**"ОЛЫ ЕЛ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ" МУНИЦИПАЛЬ
БЕРӘМЛЕГЕ ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ ТРАНСПОРТ
ИНФРАСТРУКТУРАСЫН КОМПЛЕКСЛЫ ҮСТЕРҮ
ПРОГРАММАСЫ
2019-2035 елларга**

2023

ТОТУ

6 НЧЫ ПАСПОРТ

1 МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕҢ ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫНЫҢ БУЛГАН ТОРЫШЫ ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ 9

1.1 РОССИЯ ФЕДЕРАЦИЯСЕ СУБЪЕКТЫНЫҢ РОССИЯ ФЕДЕРАЦИЯСЕ
ПРОСТРАНСТВО ОЕШМАСЫ СТРУКТУРАСЫНДАГЫ ТОРЫШЫН
АНАЛИЗЛАУ, РОССИЯ ФЕДЕРАЦИЯСЕ СУБЪЕКТЫНЫҢ
ПРОСТРАНСТВО ОЕШМАСЫ СТРУКТУРАСЫНДАГЫ ТОРАК ПУНКТНЫҢ
ТОРЫШЫН АНАЛИЗЛАУ 9

1.2 ТОРАК ПУНКТНЫҢ СОЦИАЛЬ-ИКТИСАДИ ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ,
ТОРАК ПУНКТ ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ ШӘһӘР ТӨЗЕЛЕШЕ ЭШЧӘНЛЕГЕ
ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ, ТРАНСПОРТ ӨЛКӘСЕНДӘГЕ ЭШЧӘНЛЕКНЕ ДӘ
КЕРТЕП, ТРАНСПОРТ ИХТЫЯЖЫН БӘЯЛӘУ 11

1.3 ТРАНСПОРТ ТӨРЛӘРЕ БУЕНЧА ТРАНСПОРТ
ИНФРАСТРУКТУРАСЫНЫҢ ЭШЧӘНЛЕГЕ ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ ҺӘМ
ЭШ КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ 13

1.4 ТОРАК ПУНКТ ЮЛЛАРЫ ЧЕЛТӘРЕ ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ, ЮЛ
ХӘРӘКӘТЕ ПАРАМЕТРЛАРЫ (ТРАНСПОРТ ЧАРАЛАРЫ АГЫМНАРЫ
ХӘРӘКӘТЕНЕҢ ТИЗЛЕГЕ, ТЫГЫЗЛЫГЫ, СОСТАВЫ ҺӘМ
ИНТЕНСИВЛЫГЫ, ЮЛ ХӘРӘКӘТЕ БЕЛӘН ЙӨКЛӘНЕШ
КОЭФИЦИЕНТЫ ҺӘМ ЮЛ ХӘРӘКӘТЕ ТОРЫШЫН, АВТОМОБИЛЬ
ТРАНСПОРТЫННАН ӘЙЛӘНӘ-ТИРӘ МОХИТКӘ ЭКОЛОГИК
ЙӨКЛӘНЕШНЕ ҺӘМ ЭКОНОМИК ЮГАЛТУЛАРНЫ БИЛГЕЛӘУЧЕ
БАШКА КҮРСӘТКЕЧЛӘР, ЮЛЛАР ТОТУНЫҢ СЫЙФАТЫН БӘЯЛӘУ) 14

1.5 ТОРАК ПУНКТТА ТРАНСПОРТ ЧАРАЛАРЫ ПАРКЫ СОСТАВЫН ҺӘМ
АВТОМОБИЛЬЛӘШҮ ДӘРӘЖӘСЕН АНАЛИЗЛАУ, ПАРКОВКАЛАР
(ПАРКОВКА УРЫННАРЫ) БЕЛӘН ТӘЭМИН ИТЕЛЭШ 16

1.6 ГОМУМИ ФАЙДАЛАНУДАГЫ ТРАНСПОРТ ЧАРАЛАРЫНЫҢ ЭШ
ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ, ШУЛ ИСӘПТӘН 17 ПАССАЖИР АГЫМЫН
АНАЛИЗЛАУ

1.7 ЖӘЯҮЛЕ ҺӘМ ВЕЛОСИПЕДТА ЙӨРҮ ШАРТЛАРЫ
ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ 18

1.8 ЙӨК ТРАНСПОРТ ЧАРАЛАРЫ ХӘРӘКӘТЕ ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ,
КОММУНАЛЬ ҺӘМ ЮЛ ХЕЗМӘТЛӨРЕНЕҢ ТРАНСПОРТ ЧАРАЛАРЫ
ЭШЕН БӘЯЛӘҮ, ӘЛЕГЕ ТРАНСПОРТ ЧАРАЛАРЫ ӨЧЕН
ИНФРАСТРУКТУРАНЫҢ ТОРЫШЫ 19

1.9 ЮЛ ХӘРӘКӘТЕ КУРКЫНЫЧСЫЗЛЫГЫ ДӘРӘЖӘСЕН АНАЛИЗЛАУ 20

1.10 ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫНЫҢ ӘЙЛӘНӘ-ТИРӘ МОХИТКӘ
ТИСКӘРЕ ЙОГЫНТЫСЫ ДӘРӘЖӘСЕН БӘЯЛӘҮ, ХАЛЫКНЫҢ
ИМИНЛЕГЕ ҺӘМ СӘЛАМӘТЛЕГЕ 23

1.11 ТОРАК ПУНКТНЫҢ ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫН ҮСТЕРҮ
ҺӘМ УРНАШТЫРУНЫҢ БУЛГАН ШАРТЛАРЫ ҺӘМ ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ
ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ 24

1.12 ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫНЫҢ ЭШЛӘВЕ ҺӘМ ҮСЕШЕ
ӨЧЕН КИРӘКЛЕ НОРМАТИВ-ХОКУКЫЙ БАЗАНЫ БӘЯЛӘҮ 25

1.13 ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫН ФИНАНСЛАУНЫ БӘЯЛӘҮ 26

2 МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕК ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ ТРАНСПОРТ
ИХТЫЯЖЫН ФАРАЗЛАУ, ХАЛЫКНЫҢ ХӘРӘКӘТ КҮЛӘМЕН ҺӘМ
ХАРАКТЕРЫН ҮЗГӘРТҮ ҺӘМ ЙӨКЛӘР ТАШУ 27

2.1 ТОРАК ПУНКТНЫҢ СОЦИАЛЬ-ИКТИСАДИ ҺӘМ ШӘһӘР ТӨЗЕЛЕШЕ
ҮСЕШЕ ФАРАЗЫ 27

2.2 ТОРАК ПУНКТТА ТРАНСПОРТ ИХТЫЯЖЫ, ХАЛЫКНЫҢ ХӘРӘКӘТ
КҮЛӘМЕ ҺӘМ ХАРАКТЕРЫ ҺӘМ 28 ТОРАК ПУНКТ ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ
БУЛГАН ТРАНСПОРТ ТӨРЛӘРЕ БУЕНЧА ЙӨКЛӘР ТАШУ ФАРАЗЫ

2.3 ТРАНСПОРТ ТӨРЛӘРЕ БУЕНЧА ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫ
ҮСЕШЕ ФАРАЗЫ 28

2.4 ТОРАК ПУНКТНЫҢ ЮЛ ЧЕЛТӘРЕ ҮСЕШЕ ФАРАЗЫ 29

2.5 АВТОМОБИЛЬЛӘШҮ ДӘРӘЖӘСЕ, ЮЛ ХӘРӘКӘТЕ ПАРАМЕТРЛАРЫ
ФАРАЗЫ 29

2.6 ЮЛ ХӘРӘКӘТЕ КУРКЫНЫЧСЫЗЛЫГЫ КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕНЕҢ
ФАРАЗЫ 30

2.7 ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫНЫҢ ӘЙЛӘНӘ-ТИРӘ МОХИТКӘ
ҺӘМ ХАЛЫК СӘЛАМӘТЛЕГЕНӘ ТИСКӘРЕ ЙОГЫНТЫСЫН ФАРАЗЛАУ

3 ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫН ҮСТЕРҮНЕҢ ПРИНЦИПИАЛЬ
ВАРИАНТЛАРЫ ҺӘМ АЛАРНЫ ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫН
ҮСТЕРҮНЕҢ МАКСАТЧАН КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ (ИНДИКАТОРЛАРЫ)
БУЕНЧА ЗУРАЙТЫЛГАН БӘЯЛӘУ, АННАН СОҢ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ
ӨЧЕН ТӘКЪДИМ ИТЕЛГӘН 32 ВАРИАНТЫН САЙЛАУ

4 ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫН ҮСТЕРҮ ВАРИАНТЫН ГАМӘЛГӘ
АШЫРУ ӨЧЕН ТӘКЪДИМ ИТЕЛГӘН ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫ
ОБЪЕКТЛАРЫН ПРОЕКТЛАУ, ТӨЗҮ, РЕКОНСТРУКЦИЯЛӘУ БУЕНЧА
ЧАРАЛАР (ИНВЕСТИЦИОН ПРОЕКТЛАР) ИСЕМЛЕГЕ, ТРАНСПОРТ
ОБЪЕКТЛАРЫНЫҢ ТЕХНИК-ИКЪТИСАДИ ПАРАМЕТРЛАРЫ,
ЧАРАЛАРНЫ (ИНВЕСТИЦИОН ПРОЕКТЛАРНЫ) ГАМӘЛГӘ АШЫРУ
ЧИРАТЫ 35

4.1 ТРАНСПОРТ ТӨРЛӘРЕ БУЕНЧА ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫН
ҮСТЕРҮ БУЕНЧА ЧАРАЛАР 35

4.2 ГОМУМИ ФАЙДАЛАНУДАГЫ ТРАНСПОРТНЫ ҮСТЕРҮ, ТРАНСПОРТ-
КҮЧМӘ УЗЕЛЛАР БУЛДЫРУ БУЕНЧА ЧАРАЛАР 35

4.3 ЖИҢЕЛ АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТЫ ӨЧЕН ИНФРАСТРУКТУРАНЫ
ҮСТЕРҮ БУЕНЧА ЧАРАЛАР, ШУЛ ИСӘПТӘН БЕРДӘМ ПАРКОВКА
КИҢЛЕГЕН ҮСТЕРҮ 36

4.4 ЖӘЯҮЛЕЛӘР ҺӘМ ВЕЛОСИПЕДЛАР ХӘРӘКӘТЕ
ИНФРАСТРУКТУРАСЫН ҮСТЕРҮ БУЕНЧА ЧАРАЛАР 36

4.5 ЙӨК ТРАНСПОРТЫ, КОММУНАЛЬ ҺӘМ ЮЛ ХЕЗМӘТЛӘРЕНЕҢ
ТРАНСПОРТ ЧАРАЛАРЫ ӨЧЕН ИНФРАСТРУКТУРАНЫ ҮСТЕРҮ БУЕНЧА
ЧАРАЛАР 37

4.6 ТОРАК ПУНКТНЫҢ ЮЛЛАР ЧЕЛТӨРЕН ҮСТЕРҮ БУЕНЧА ЧАРАЛАР

37

5 ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫН ҮСТЕРҮ ВАРИАНТЫН ГАМӨЛГӨ АШЫРУ ӨЧЕН ТӘКЪДИМ ИТЕЛГӘН ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫ ОБЪЕКТЛАРЫН ПРОЕКТЛАУ, ТӨЗҮ, РЕКОНСТРУКЦИЯЛӘУ БУЕНЧА ЧАРАЛАРНЫ (ИНВЕСТИЦИОН ПРОЕКТЛАРНЫ) ФИНАНСЛАУ КҮЛӘМЕН ҺӘМ ЧЫГАНАКЛАРЫН БӘЯЛӘУ 39

6 ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫН ҮСТЕРҮ ВАРИАНТЫН ГАМӨЛГӨ АШЫРУ ӨЧЕН ТӘКЪДИМ ИТЕЛГӘН ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫ ОБЪЕКТЛАРЫН ПРОЕКТЛАУ, ТӨЗҮ, РЕКОНСТРУКЦИЯЛӘУ БУЕНЧА ЧАРАЛАРНЫҢ (ИНВЕСТИЦИОН ПРОЕКТЛАРНЫҢ) НӘТИЖӘЛЕЛЕГЕН БӘЯЛӘУ 42

7 ИНСТИТУЦИОНАЛЬ ҮЗГӘРТЕП КОРУЛАР, ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫ ОБЪЕКТЛАРЫН ПРОЕКТЛАУ, ТӨЗҮ, РЕКОНСТРУКЦИЯЛӘУ ӨЛКӘСЕНДӘГЕ ЭШЧӘНЛЕКНЕ ХОКУКЫЙ ҺӘМ МӘГЪЛҮМАТИ ТӘЭМИН ИТҮНЕ КАМИЛЛӘШТЕРҮ БУЕНЧА ТӘКЪДИМНӘР 44

ПАСПОРТ

МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕК ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫН КОМПЛЕКСЛЫ ҮСТЕРҮ ПРОГРАММАЛАРЫ

»ОЛЫ ЕЛ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ"

<p>Наименование Программы</p>	<p>2019-2035 елларга» Олы ел авыл жирлеге " муниципаль берәмлеге территориясендә транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасы</p>
<p>Үсеш өчен нигез Программалар</p>	<p>- РФ Шәһәр төзелеше кодексының 2004 елның 29 декабрдәге 190-ФЗ номерлы;</p> <p>2003 елның 06 октябрдәге 131 - ФЗ номерлы Федераль закон</p> <p>"Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»;</p> <p>- «Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясендә аерым закон актларына үзгәрешләр керту турында»2007 елның 8 ноябрдәге 257-ФЗ номерлы Федераль закон;</p> <p>- «Транспорт куркынычсызлыгы турында»2007 елның 9 февралдәге 16-ФЗ номерлы Федераль закон;</p> <p>- «торак пунктларның, шәһәр округларының транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларына таләпләрне раслау турында»Россия Федерациясе Хөкүмәтендә 2015 елның 25 декабрдәге 1440 номерлы карары;</p> <p>Муниципаль берәмлекнең генераль планы Большееловское авыл жирлеге.</p>
<p>Заказчик Программы</p>	<p>Администрация Елабужского района Республики Татарстан, 423600, г. Елабуга, пр. Нефтяников, д. 30</p>
<p>Разработчик Программы</p>	
<p>Цели и задачи Программы</p>	<p>Программаның максаты Большееловка авыл жирлегендә заманча һәм нәтижәле транспорт инфраструктурасын</p>

	<p>үстөрү, муниципаль берәмлек халкы өчен транспорт комплексының хәрәкәт иминлеге дәрәжәсен, ана ирешү мөмкинлеген һәм күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатын арттыру.</p> <p>Бу максатларга ирешү өчен төп бурычларны хәл итү кирәк:</p> <p>гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын үстөрү һәм камилләштерү буенча чаралар оештыру;</p> <ul style="list-style-type: none"> - юл хәрәкәте шартларын яхшырту буенча чаралар оештыру; - юл хәрәкәте куркынычсызлыгын арттыру буенча чаралар оештыру; <p>жәяүлеләр инфраструктурасын үстөрү.</p>
<p>Транспорт инфраструктурасын үстөрүнең максатчан күрсәткечләре (Индикаторлары)</p>	<p>гомуми файдаланудагы юлларның озынлыгы;</p> <p>УДС тыгызлыгы;</p> <p>тротуарларның озынлыгын арттыру, км;</p> <p>тукталыш пунктларының жиһазландырылуы, %;</p> <p>жәлеп итү объектларын вакытлыча парковкалар белән тәмин итү дәрәжәсенә туры килү, %.</p>
<p>Сроки и этапы реализации Программы</p>	<p>Срок реализации Программы: 2019 – 2035 годы.</p> <p>Реализация программы не предусматривает подразделения на этапы.</p>
<p>Транспорт инфраструктурасы объектларын (чаралар төркемнәрен, подпрограммаларны, инвестицион проектларны) проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча планлаштырылган чараларның (инвестицион проектларның) зурайтылган тасвирламасы</p>	<p>Әлеге программада тасвирланган чаралар транспорт чараларын кулланучыларның, жәяүлеләрнең уңайлылыгын һәм куркынычсызлыгын арттыруга һәм Олы ел авыл жирлегенең социаль-иқтисади хәлен яхшыртуга юнәлдерелгән.</p>

<p>Программаны финанслау күлөмө һәм чыганақлары</p>	<p>2019-2035 елларда программа чараларын гамәлгә ашыру өчен кирәкле финанс чараларының гомуми күлөмө 15 395,0 мең сум тәшкил итәчәк, шулардан жирле бюджет акчалары – 35,0 мең сум, төбәк бюджеты акчалары – 15 360,0 мең сум, шул исәптән еллар буенча:</p> <p>2019 елда 1 265,0 мең сум.;</p> <p>2020 елда 1 355,0 мең сум.;</p> <p>2021 елда 4 205,0 мең сум.;</p> <p>2022 елда 1 355,0 мең сум.;</p> <p>2023-2035 елларда 7 215,0 мең сум.</p> <p>Программаны финанслау өчен акча күлөмө фаразлау характерында һәм жирле үзидарәнең вәкиллекле органы тарафыннан ел саен коррекцияләнергә тиеш.</p>
---	---

- 1 муниципаль берәмлекнең транспорт инфраструктурасының булган торышына Характеристика

- 1.1 Россия Федерациясе субъектының Россия Федерациясе пространство оешмасы структурасындагы торышын анализлау, Россия Федерациясе субъектының пространство оешмасы структурасындагы торышын анализлау

- Татарстан Республикасы Россия Федерациясе субъекты булып тора, Россиянең Европа өлеше үзәгендә Көнчыгыш-Европа тигезлегендә, ике елга — Волга һәм Кама кушылган урында урнашкан. Территориаль яктан Идел буе федераль округы составына керә, икътисади яктан Идел буе икътисади районына карый. Республиканың башкаласы-Казан шәһәре.

- Татарстан Республикасы Киров, Ульяновск, Самара һәм Ырымбур өлкәләре, Башкортостан Республикасы, Марий Эл Республикасы, Удмуртия һәм Чувашия Республикалары белән чиктәш. Каралган субъектның мәйданы 67 847 км², территориясе озынлыгы төньяктан көньякка 290 км һәм көнбатыштан көнчыгышка 460 км тәшкил итә.

- Республиканың муниципаль төзелеше кысаларында, Татарстанның административ-территориаль берәмлекләре чикләрендә 956 муниципаль берәмлек төзелгән:

- 2 шәһәр округы;**
- 43 муниципаль район;**
- 39 шәһәр торак пункты;**
- 872 авыл жирлегә.**

- Алабуга районы Татарстан Республикасының төньяк-көнчыгышында административ-территориаль берәмлек һәм муниципаль берәмлек булып тора. Административ үзәге-Алабуга шәһәре Казан шәһәреннән 215 км ераклыкта урнашкан. Районның мәйданы -1362,1 км². Төньякта һәм төньяк-көнчыгышта Алабуга районы Удмуртия Республикасы һәм Менделеевск муниципаль районы, көнчыгышта һәм көньяк-көнчыгышта – Тукай муниципаль районы, Яр Чаллы шәһәр округы, көньякта – Тукай һәм Түбән Кама районнары, көнбатышта – Татарстан Республикасының Мамадыш районы белән чиктәш. Алабуга районы Яр Чаллы агломерациясе составына керә.

- Алабуга районы составына бер шәһәр торак пункты (Алабуга шәһәре) һәм 15 авыл торак пункты керә:

- Альметьевское сельское поселение;
- Бехтеревское сельское поселение;
- Большееловское сельское поселение;
- Большекачинское сельское поселение;
- Большешурнякское сельское поселение;
- Костенеевское сельское поселение;
- Лекаревское сельское поселение;
- Мортовское сельское поселение;
- Мурзихинское сельское поселение;
- Поспеловское сельское поселение;
- Старокуклюкское сельское поселение;
- Староюрашское сельское поселение;
- Танайское сельское поселение;
- Татарско-Дюм-Дюмское сельское поселение;

- Яковлевское сельское поселение.

Олы ел авыл жирлеге Татарстан Республикасының төньяк-көнчыгышында, Алабуга муниципаль районының көнбатыш өлешендә урнашкан. Олы ел авыл жирлеге төньякта Татар Дөм-Дөм авыл жирлеге, көнчыгышта Морт авыл жирлеге, көньяк-көнчыгышта Мурзиха авыл жирлеге, көньякта Алабуга муниципаль районының Яковлевка авыл жирлеге, көнбатышта Мамадыш муниципаль районының Малмыж авыл жирлеге белән чиктәш.

Олы Елово авыл жирлеге составына бу законга ярашлы рәвештә Олы Елово авылы (административ үзәк) керә.

Олы Елово авыл жирлегенң гомуми мәйданы 5182,7 га тәшкил итә, шул исәптән Олы Елово авылының мәйданы 87,7 га (картографик материалга ярашлы).

Торак пунктта балалар бакчасы, фельдшер-акушерлык пункты, күп функцияле үзәк (авыл мәдәният йорты, китапханә), элементә бүлеге, авыл хужалыгы предприятиесе (машина-трактор паркы, гараж, 3000 тоннага ашлык склады, орлыкларны чистарту житештерүчәнлеге 50т/сәгать булган ашлык чистарту комплексы) бар.

Олы ел авыл жирлегенң Алабуга муниципаль районының башка торак пунктлары белән транспорт элементәсе хәзерге вакытта төбәк әһәмиятендәге М-7 Волга зур Шурняк юлы аша башкарыла. Бу юл Олы Еловка авыл жирлеген көньяктан төньякка кисеп үтә.

1.1 торак пунктның социаль-икътисади характеристикасы, торак пункт территориясендә шәһәр төзелеше эшчәнлеге характеристикасы, транспорт өлкәсендәге эшчәнлекне дә кертеп, транспорт ихтыяжын бәяләү
Икътисади үсеш күрсәткечләренең берсе-халык саны. Халык санының үзгәрүе торак пунктта яшәү дәрәжәсе, яшәү өчен территориянең жәлеп итүчәнлеге, икътисади эшчәнлекне гамәлгә ашыру индикаторы булып хезмәт итә.

Олы Елхов авыл жирлеге территориясендә халык санының соңгы 2010 елдан 2017 елга кадәр үзгәрүе буенча мәгълүмат 1 нче рәсемдә китерелгән.

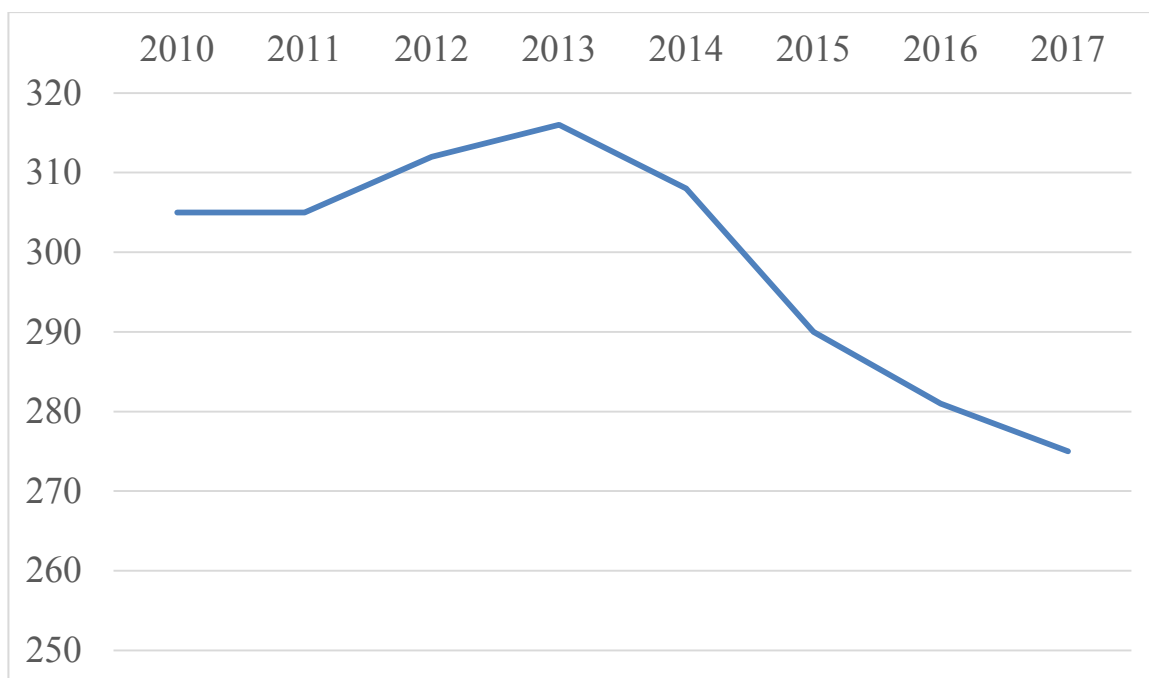

Рисунок 1 – Динамика изменения численности населения Большееловского сельского поселения

1.1 2017 ел мәгълүматлары буенча авыл жирлеге территориясендә 275 кеше яшәгән. 1 нче рәсемдә күрсәтелгән диаграмманы анализлау соңгы елларда халык санының кимүе турында нәтижә ясарга мөмкинлек бирә. 2023 елның 01 гыйнварына авыл жирлегендә 220 кеше яши.

1.2 Пенсиялар саны 73 (шунның 5е инвалидлык буенча, 68е яшь буенча), бу халыкның гомуми санының 33 проценты. Эшкә яраклы халык саны 01.01.2023 елгы мәгълүматларга караганда 125 кеше тәшкил итә (студентларны исәпкә алып), шул исәптән 119 кеше мәшгуль.

1.3 Олы ел авыл жирлегенә икътисади системасы үз эченә агросәнәгать комплексын һәм инфраструктура тармакларын ала. Авыл жирлеге житештерүенә нигезен авыл хужалыгы тәшкил итә. Олы ел авыл жирлеге территориясендә урнашкан жирләрне Фидан КФХ, АФ Яшь куч ЖЧЖ, Светлая Долина ЖЧЖ, Приозерное ЖЧЖ арендаый.

1.4 транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасының эшчәнлеге характеристикасы һәм эш күрсәткечләре

Олы ел авыл жирлегенә транспорт системасын үстерү авылда яшәүчеләрнең тормыш сыйфатын яхшыртуның кирәкле шарты булып тора.

Транспорт, башка инфраструктура тармаклары белән беррәттән, жәмгыятьнең төп яшәү шартларын тәмин итә, социаль һәм икътисади максатларга ирешүнең мөһим коралы булып тора.

Транспорт үсешендә проблемалар социаль үсешнең акрынлашуы һәм бердәм икътисади киңлек формалашу куркынычы тудыра. Аларның тизрәк чишелеше милли икътисадның тотрыклы үсеш фазасына күчү шартларында аеруча мөһим була.

Алабуга муниципаль районының транспорт инфраструктурасы Татарстан Республикасының транспорт челтәренә интеграцияләнгән һәм автомобиль, торба үткәргеч, тимер юл, авиация транспорт төрләре белән

күрсәтелә.

Автомобиль юллары торак пунктның транспорт системасының мөһим өлеше булып тора. Транспорт-эксплуатация хәле һәм үсеше дәрәжәсенә, автомобиль юлларына халыкның икътисади үсеше һәм тормыш сыйфаты бәйле.

Олы Еловка авыл жирлегенең транспорт каркасы төбәк һәм жирле автомобиль юлларының булган челтәрләреннән формалаштырылган.

Олы Еловка авыл жирлегенең Татарстан Республикасының башка районнары һәм Россия төбәкләре белән транспорт элемтәсе хәзерге вакытта М-7 Волга зур Шурняк төбәк автомобиль юлы аша башкарыла, ул торак пункт аша төньяктан көньякка һәм көньяк юнәлештә М7 Волгага чыга. IV категорияле асфальт-бетон белән капланган юл. Торак пункт чикләрендә юлның озынлыгы 5,3 км тәшкил итә.

1.5 торак пункт юллары челтәренең характеристикасы, юл хәрәкәте параметрлары (транспорт чаралары агымнары хәрәкәтенең тизлеге, тыгызлыгы, составы һәм интенсивлыгы, юл хәрәкәтенең торышын, автомобиль транспортыннан әйләнә-тирә мохиткә экологик йөкләнеше һәм икътисади югалтуларны билгеләүче башка күрсәткечләр)

Олы Еловка авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасы нигездә автомобиль юллары белән күрсәтелә. Алар торак пункт территориясен күрше территорияләр белән, торак пунктларны район үзәге белән бәйләләр, торак пунктның барлык торак пунктларының тормыш эшчәнлеген тәэмин итәләр, күп яктан торак пунктның үсеш мөмкинлекләрен билгеләләр. Алар буенча йөкләр һәм пассажирларны автомобиль белән ташу башкарыла. Автомобиль юллары челтәренең үсеш дәрәжәсенә күп очракта торакның тотрыклы икътисади үсешенә ирешү, жирле житештерүчеләрнең конкурентлыкка сәләтлелеген арттыру һәм халыкның тормыш сыйфатын яхшырту мәсьәләләрен хәл итү бәйле.

Алабуга муниципаль районы составындагы олы Еловка авыл жирлеге территориясендә жирле әһәмияттәге автомобиль юллары исемлеге,

**тикшерелэ торган муниципаль берэмлекнең Генераль планы
мэҗлүматларына ярашлы, 1 нче таблицада күрсәтелгән.**

Таблица 1 – Перечень автомобильных дорог на территории Большееловского сельского поселения

№ п/п	Название дороги	Протяжен- ность, км	Тип покрытия
1	Подъезд к биотермической яме у с.Большое Елово	0,8	асфальтобетонное
2	Подъезд к объектам с/х у с.Большое Елово	0,2	грунтовое

1.4 Шунысын да билгеләп үтәргә кирәк, транспорт системасына авыл җирлеге территориясе буенча М-7 Волга зур Шурняк төбәк юлы зур йогынты ясый. Тикшерелгән муниципаль берәмлек чикләрендә әлеге автотрассада транспорт агымнары интенсивлыгы торак пунктның башка транспорт артерияләре белән чагыштырганда шактый югары. «М-7 «Волга»- зур Шурняк» автоюлы буенча гамәлгә ашырыла торган хатларның шактый күләме белән бәйләү рәвештә, Олы ел авыл җирлеге территориясендә карала торган автотрасса янында әйләнә-тирә мохит һәм халык сәламәтлегенә өчен унайсыз фон барлыкка килә: тавыш дәрәжәсе арту, атмосфера һавасының пычрануы, автоюл янындагы туфракка тискәре йогынты. Шуңа бәйләү рәвештә юлны реконструкцияләү таләп ителә.

1.5 Җирле юллар өлешендә (төбәк автоюлын исәпкә алмаганда) юл хәрәкәтендә катнашучылар ягыннан экологик йөкләнеш түбәндәге шартлар аркасында түбән дип бәяләнә:

1.6 УДС хәрәкәте һәм йөкләнеше интенсивлыгының түбән кыйммәтләре;

1.7 гомуми агымда йөк транспорт чараларының аз өлеше;

1.8 - тыгынлык ситуацияләренең булмавы.

1.9 Олы ел авыл җирлеге терәк чөптәренең җирле автомобиль юлларында транспорт агымнары тизлегенә, тулаем алганда, юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итүче зурлыкларга туры килә

1.10 Юлларга хезмәт күрсәтү ел саен төзелә торган «олы ел авыл җирлеге» муниципаль берәмлегенә территориясендә муниципаль автомобиль юлларын, тротуарларны һәм юл корылмаларын тоту буенча комплекслы эшләрне башкаруга муниципаль контракт буенча подряд оешмасы тарафыннан башкарыла. Эшләр составына керә:

1.11 – муниципаль автомобиль юлларын һәм тротуарларны тоту, юл киёмнәрен, бүлеп бирелгән полосаны, жир полосасын, су бүлеп бирү системасын, юл корылмаларын-юлларны төзекләндерү, яшелләндерү, хәрәкәтне оештыру һәм куркынычсызлык элементларын карау буенча сезонлы шартларны исәпкә алып, юлларның, тротуарларның һәм юл корылмаларының транспорт-эксплуатация торышын саклаучы башка эшләрне үз эченә ала гамәлдәге норматив документациягә ярашлы;

1.12 кышкы тайгаклык белән көрәш, юл кырыеннан кар валларын жыештыру;

1.13 автобус тукталышларын һәм тукталышларга яқын территорияне тоту;

1.14 тузган горизонталь билгеләрне янадан кую һәм торгызу;

1.15 юл чатындагы юллар, жәяүлеләр үтү урыннары, жәяүлеләр үтү урыннары Индикаторлары;

1.16 заказчының тиешле боерыгы буенча тизлекне мәжбүри киметү өчен ясалма тигезсезлекләрне монтажлау/демонтажлау;

1.17 заказчы биргән юл билгеләрен урнаштыру схемасына ярашлы рәвештә юл билгеләрен саклау, монтажлау (урнаштыру) һәм демонтажлау буенча эшләр.

1.18 Эшләрнең сыйфатын тикшерү килешенгән график буенча, расланган критерийларга ярашлы рәвештә муниципаль автомобиль юлларының сыйфатын бәяләүнең йомгаклау актын төзеп башкарыла.

1.19 Муниципаль берәмлекнең урам-юл челтәренәң житешсезлекләренә торак пунктның урам-юл челтәре өлешендә каты япма булмау һәм жәяүлеләр хәрәкәтен тәртипкә китерү өчен кирәкле тротуарларның булмавы керә, шуның нәтижәсендә торак пункт урамнарында жәяүлеләр катнашында юл-транспорт һәләкәтенәң барлыкка килү ихтималы зур.

1.20 1.4 торак пунктта транспорт чаралары паркы составын һәм автомобильләшү дәрәжәсен анализлау, парковкалар (парковка урыннары) белән тәэмин ителеш

1.21 Транспорт чаралары тукталышы һәм тукталышы өчен урыннар урнаштыру параметрлары буенча алынган мәгълүматны анализлау парковка киңлегенә ихтыяжның канәгатьләнү дәрәжәсен һәм аның юл челтәренә тудырган йөкләнешен бәяләргә мөмкинлек бирәчәк.

1.22 Автотранспортны саклау Большееловское авыл жирлегенә муниципаль берәмлегенә территориясендә жәлеп итү объектлары участкалары цикләрендә һәм торак пункт халкының йорт яны участкаларында башкарыла.

1.23 «Большееловское авыл жирлегенә» муниципаль берәмлегенә территориясендә транспорт чараларының актив паркын сан ягыннан һәм сыйфат ягыннан анализлау өчен Россия Федерациясенә Федераль салым хезмәтенә (РФ Федераль салым хезмәтенә) хисаплары мәгълүматлары кулланылды. 2016 елда Олы Еловка авыл жирлегенә буенча транспорт саны 98 транспорт чарасы тәшкил иткән. 2023 елның 01 гыйнварына шәхси файдаланудагы автотранспорт саны 69. Авыл жирлегенә территориясендә теркәлгән транспорт чараларының күпчелек өлешен жиңел автомобильләр тәшкил итә.

1.24 Алынган мәгълүматларга караганда, олы Еловка авыл жирлегендә автомобильләшү дәрәжәсенә 1000 кешегә 314 жиңел автомобиль туры килә.

1.25 1.5 пассажирлар агымын анализлауны кертеп, гомуми файдаланудагы транспорт чараларының эш характеристикасы

1.26 Пассажирлар транспорты халыкка хезмэт күрсәтү өлкәсенә мөһим элементы булып тора, анысыз жәмгыятьнең нормаль эшләве мөмкин түгел. Ул халыкның житештерү, көнүреш, мәдәни максатлар аркасында хәрәкәт итү ихтияжларын канәгатьләндерүгә юнәлдерелгән.

1.27 Татарстан Республикасы Алабуга муниципаль районы Олы Елово авыл жирлегә территориясендә даими рәвештә 103 нче муниципаль маршрут буенча (Алабуга - Куклюк станциясе) Шәһәр яны автобус пассажирлар ташулары башкарыла.

1.28 Авыл жирлегә территориясендә бер жәмәгать транспорты тукталыш пункты урнашкан. Бу тукталышта тиешле юл билгеләре, автобус павильоны, утырту майданчыгы һәм стационар тышкы электр яктырту, тукталыш майданчыгы һәм якында жәяүлеләр үтүе бар.

1.29 Пассажирлар ташу даими рәвештә муниципаль маршрутларның расланган реестрына ярашлы рәвештә башкарыла. Гомумән, гомуми файдаланудагы маршрут пассажир транспорты системасы куелган бурычларны үти. Проблемалар арасында уңайлылык һәм экологиклык күрсәткечләре түбән булган искергән хәрәкәтләнүче составны куллануны билгеләп үтәргә кирәк.

1.30 **1.30 жәяүле һәм велосипедта йөрү шартлары характеристикасы**

1.31 **Жэяүлелэр хэрэкәте иң өстенлекле корреспонденция төре булып тора, чөнки транспорт инфраструктурасына иң аз таләпләр куя, әйләнә-тирә мохитнең пычрануы һәм шау-шу белән бәйле тискәре нәтижәләр тудырмый, шулай ук халыкның сәламәтлек дәрәжәсен күтәругә ярдәм итә. Әмма гражданның уңайлы һәм куркынычсыз хэрәкәте өчен юл хэрәкәтен оештыруның тиешле техник чараларын кулланып, урам-юл чөлтәрен кирәкле жэяүлеләр элементәсе белән тәэмин итәргә кирәк.**

1.32 **Большееловское авыл жирлегә муниципаль берәмлегенә күпчелек урамнары һәм юллары тротуарлар һәм жэяүлеләр юллары белән тәэмин ителмәгән. Торак пунктның урам-юл чөлтәрен заманча жэяүлеләр инфраструктурасы белән төзекләндерү берничә бурычны хәл итәргә мөмкинлек бирәчәк:**

1.33 **- жэяүлеләр хэрәкәтенә куркынычсызлыгын һәм уңайлылыгын арттыру;**

1.34 **торак пунктларның жэяүлеләр өчен уңайлылыгын тәэмин итәргә;**

1.35 **торак пунктта яшәүчеләрнең жэяүле хезмәт миграциясе сыйфатын арттыру, ягъни хезмәт кушу урыннарына күчү;**

1.36 **торак пункт перифериясенә үзәк район белән жэяүлеләр элементәсен тәэмин итәргә;**

1.37 **- мәдәни-көнкүреш хезмәт күрсәтү объектларының жэяүлеләр өчен уңайлылыгын тәэмин итү;**

1.38 **торак пунктлар эчендә жэяүлеләр бәйләнешен арттыру;**

1.39 туризмны рекреациялэү һәм үстерү максатларында мэдэни мирас статусына ия булган тарихи-ландшафт комплексларын жэяүлелэр маршрутлары белэн тээмин итү.

1.40 Велосипед хэрэкэте жэяүлелэр хэрэкэте белэн бер үк өстенлеклэргэ ия, шулай ук зур араларга хатлар язарга мөмкинлек бирэ. Торак пункт территориясендэ велосипедта йөрү өчен махсус юллар каралмаган. Велосипедчылар хэрэкэте гомуми файдаланудагы юллар буенча Юл хэрэкэте кагыйдэлэренэ ярашлы рэвештэ башкарыла.

1.41 1.31 йөк транспорт чаралары хэрэкэте характеристикасы, коммуналь һәм юл хезмэтлэренен транспорт чаралары эшен, элге транспорт чаралары өчен инфраструктураның торышын бэялэү

1.42 Йөк транспорты йөклэрне житештерү урыныннан куллану урынына күчерү өчен төп транспорт төре булып тора. Торак пунктларда йөк транспорты хэрэкэтенен төп маршрутлары поселок юллары буенча, шулай ук үзэк урамнар буенча уза. Шулай итеп, һаваның пычрану дэрэжэсен киметү, авыл жирлегенен юл-транспорт челтэренэ йөклэнешне һәм авариялелек дэрэжэсен киметү өчен шартлар тудырыла.

1.43 Муниципаль берәмлектэ йөк транспорты хэрэкэтенен төп маршрутлары федераль эһәмияттэге М-7 Волга зур Шурняк автомобиль юлы буенча уза.

1.44 Торак пункт территориясендэ йөк агымын жэлеп итүнен төп урыннары булып Фидан КФХ, «Яшь куч» АФ ЖЧЖ, «Светлая Долина» ЖЧЖ, «Приозерное» ЖЧЖ Авыл хужалыгы предприятиелэре, машина-трактор паркы, гараж, ашлык агымы, ашлык склады, ашлык чистарту комплексы тора.

1.45 1.32 юл хэрэкэте куркынычсызлыгы дэрэжэсен
анализлау

1.46 Юл-транспорт һалакэтлэре турындагы
мэглүматларны һэрьяклап анализлау юл хэрэкэте иминлеген оештыру
һәм тээмин итү буенча эшнең иң мөһим өлешлэреннән берсе булып тора.

1.47 Бүгенге көндә автомобиль юлларында авариялэр
проблемасы транспорт чаралары паркының артуы, юл-транспорт
инфраструктурасының юл хэрэкэтендә катнашучыларның ихтыяжларына
туры килмэве һәм машина йөртүчелэрнең дә, жэяүлелэрнең дә бик түбән
дисциплинасы белән бэйле рэвештэ аеруча кискенләшэ.

1.48 Хэзерге вакытта торақ пунктларның юлларында
һәм урамнарында, шулай ук региональ һәм федераль эһәмияттэге
трассаларда юл хэрэкэте иминлеген тээмин итү, юл-транспорт
һалакэтлэрен кисэтү һәм аларның нэтижэлэренең авырлыгын киметү
транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерүнең актуаль
бурычларының берсе булып тора.

1.49 Авариялелек статистикасын анализлау өчен
башлангыч мэглүматлар буларак РФ Юл хэрэкэте иминлеген тээмин итү
буенча Баш идарэсе (ЮХИДИ) рэсми авариялелек статистикасы
мэглүматлары , РФ Эчке эшлэр министрлыгы тарафыннан бирелгән
ачык мэглүматлар кулланылды .

1.50 2017 елда Алабуга районында 140 юл-транспорт һәлакәте теркәлгән. Юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә 12 кеше һәлак була, 188 кеше яралана. 2017 елда 100 мең кешегә 14 кеше һәлак булган. 2017 елда юл-транспорт һәлакәтендә һәлак булганнарның зыян күрүчеләрнең гомуми санының өлеше (үлгәннәр һәм яраланганнар) буларак исәпләнгән нәтижәләр авырлығы 6 процент тәшкил итә. Шулай итеп, 2017 елда Алабуга районы юлларында аварияләр шактый түбән дәрәжәдә булган дигән нәтижә ясарга була.

1.51 Автомобиль юлларында аварияләр проблемасы аеруча зур

1.52 юл-транспорт инфраструктурасының жәмгыять һәм дәүләтнең Куркынычсыз юл хәрәкәте ихтыяжларына туры килмәве, юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү системасының житәрлек дәрәжәдә нәтижәле эшләмәве һәм катнашучыларның бик түбән дисциплинасы белән бәйлә кискенлек

1.53 юл хәрәкәте.

1.54 Автомобиль юлларын төзү, реконструкцияләү һәм ремонтлау күләме кимегәндә транспорт чаралары паркын арттыру житәрлек түгел

1.55 автомобиль юлларын тоту буенча финанслау начарлануга китергән

1.56 хәрәкәт шартлары.

1.57 Торак пункт урамнарында һәм автомобиль юлларында юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү, юл - транспорт һәлакәтләрен (юл-транспорт һәлакәтләрен) кисәтү һәм аларның нәтижәләренең авырлыгын киметү бүгенге көндә актуаль бурычларның берсе булып тора. Киләчәктә автомобиль юлларының канәгәтләнәлек булмаган торышы, торак пунктта яшәүчеләрнең шәхси автотранспорты санының артуы һәм юл хәрәкәтен оештыруның техник чараларының камил булмавы аркасында хәлнең начарлануы мөмкин.

1.58 Юл-транспорт һәлакәтләренең төп сәбәпләре

1.59 юл хәрәкәте иминлеге дәүләт инспекциясе мәгълүматларына түбәндәгеләр керә: хәрәкәт тизлегенең конкрет юл шартларына туры килмәве, исерек хәлдә автомобиль белән идарә итү, тизлек режимын бозу, узып китү кагыйдәләрен бозу һәм жәяүлеләр белән юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозу.

1.60 Авариялелек белән хәлнең начарлану куркынычы һәм юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү проблемасы булу сәбәпле, озақ вакытлы стратегияне эшләү һәм гамәлгә ашыру, барлык кызыксынган хезмәтләр һәм халык, жирле үзидарә органнары тырышлыкларын координацияләү таләп ителә. Килеп туган проблеманың кискенлеген киметү максатыннан программа-максатлы ысулны куллану:

1.61 - юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү өлкәсендә жирле үзидарә органнары эшчәнлеген координацияләү;

1.62 -юл шартлары белән бәйлә зыян күрүчеләр белән юл-транспорт һәләкәтләре санын киметү, шулай ук юл-транспорт һәләкәтләре нәтижәсендә һәләк булчулар санын киметү буенча чаралар комплексын гамәлгә ашыру. Юл-транспорт аварияләгә проблемаларын нәтижәле хәл итү һәм аның күрсәткечләрен киметү өчен юл хәрәкәте иминлеген арттыру буенча чараларны системалы гамәлгә ашыруны давам итү һәм аларның финанс ресурслары белән тәмин ителүе кирәк.

1.63 «Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында» 28.06.2014 елның 172-ФЗ номерлы Федераль закон жирле үзидарә дәрәжәсендә муниципаль берәмлекләрдә юл хәрәкәте иминлеген тиешле дәрәжәдә тәмин итү мәсьәләләрен хәл итүнең программа-максатлы ысулын гамәлгә ашыру коралы буларак максатчан муниципаль программаны билгели. Әйтелгәннәрне исәпкә алып, актуальлек һәм

1.64 махсус муниципаль программа кысаларында юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү өлкәсендә эшнә давам итүнең нигезле ихтыяжы.

1.65 1.65 транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә, халыкның иминлегенә һәм сәламәтлегенә тискәре йогынты дәрәжәсен бәяләү

1.66 Автомобиль транспорты һәм автотранспорт комплексы инфраструктурасы әйләнә-тирә мохитнә пычратуның төп чыганаclarына карый.

1.67 **Һава бассейнының югары пычрануының төп сәбәбе-автотранспорт күләменә артуы, аның тузганлыгы һәм сыйфатсыз ягулыгы. Эчке яну двигательләренә газлары зарарлы матдәләр һәм кушылмалар, шул исәптән канцерогеннар да үз эченә ала. Нефть продуктлары, шиналарның тузган продуктлары, тормоз япмалары, юл япмаларының бозлавыгына каршы кулланыла торган хлоридлар юл яны полосаларын һәм су объектларын пычрата.**

1.68 **Эчке яну двигательләренә төп компоненты (шушы тавыштан тыш) углерод оксиды (угар газы) кеше, хайваннар өчен куркыныч, концентрациясенә бәйле рәвештә төрле дәрәжәдә агулануга китерә. Автомобильләр һәм пычраткыч матдәләр катнашмалары үзара тәэсир иткәндә, һавада яңа, агрессив матдәләр барлыкка килергә мөмкин. Автомобиль юлларына якин территорияләрдә су, туфрак һәм үсемлекләр берничә канцероген матдә йөртүче булып тора. Биредә яшелчә, жиләк-жимеш үстерергә һәм үләннәргә хайваннарға ашатырга ярамый.**

1.69 **Автотранспортның әйләнә – тирә мохитне пычратуға тискәре йогынтысын киметү буенча эшнә бер юнәлешә булып альтернатив ягулыкны-кысылган һәм сыекландырылган газны куллануны тагын да киңәйтү, юлларны төзекләндерү, двигательләренә эшен контрольдә тоту тора.**

1.70 **Гигиена нормативларына туры килмәгән һава пробаларының 50% тан артыгын автомагистральләрдә сайлап алынган пробалар тәшкил итә. Алабуга районы автомагистральләрендә стационар күзәтү постлары юк.**

1.71 **1.66 торақ пунктның транспорт инфраструктурасын үстерү һәм урнаштыруның булган шартлары һәм перспективалары характеристикасы**

1.72 Алабуга муниципаль районының «Олы ел авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасын үстерү» бүлекчәсен эшләүнең төп максаты-халыкның ихтыяжларына туры китереп автомобиль юлларын үстерүгә, жирлек икътисадының нәтижәлелеген һәм конкурентлыкка сәләтлелеген арттыруга, кирәкле техник торышын, үткәрү сәләтен, куркынычсызлыгын һәм юл челтәренең тыгызлыгын тәэмин итүгә юнәлдерелгән чаралар эшләү.

1.73 Төбәк юллары Татарстан Республикасы милкә булып тора һәм шуңа бәйле рәвештә төп чаралар аларны саклауга, модернизацияләүгә һәм үстерүгә юнәлдерелгән.

1.74 Хәзерге вакытта юл челтәрен үстерү өлкәсендә иң мөһим бурычларның берсе булып мәгариф, сәламәтлек, АПКны үстерү һ. б. милли проектларны гамәлгә ашыру кысаларында торак пунктларны транспорт элементләре белән тәэмин итү тора.

1.75 Югарыда санап үтелгән проектларны гамәлгә ашыру күбесенчә авыл жирлеге халкы өчен урта һәм һөнәри белем һәм медицина ярдәме алуны тәэмин итү белән бәйле.

1.76 Транспорт инфраструктурасын алга таба үстерү өчен жирле әһәмияттәге юлларны реконструкцияләү, торак пунктларга керү өчен асфальт-бетон автомобиль юллары төзү кирәк.

1.77 Олы ел авыл жирлегенең планлаштырылган транспорт каркасы федераль, региональ һәм жирле әһәмияттәге автомобиль юлларыннан формалаша, алар халыкның муниципаль һәм муниципаль-ара хатларга ихтыяжын тулысынча тәэмин итә алачак

1.78 Торак пунктларның урам-юл челтәрен үстерү буенча чаралар Алабуга муниципаль районы Олы ел авыл жирлеге составына керүче торак пунктлар территориясендә яңа торак төзелеше майданчыкларында урамнар һәм юллар төзүгә һәм урамнарны һәм юлларны реконструкцияләүгә юнәлдерелгән.

1.79 1.67 транспорт инфраструктурасының эшләве һәм үсеше өчен кирәкле норматив-хокукый базаны бәяләү

1.80 Татарстан Республикасы Алабуга районы "Олы ел авыл жирлеге" муниципаль берәмлегенә транспорт инфраструктурасы:

1.81 Россия Федерациясенә шәһәр төзелеше кодексы белән;

1.82 - «Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2007 елның 8 ноябрәндәге 257-ФЗ номерлы Федераль закон;

1.83 1995 елның 10 декабрәндәге 196-ФЗ номерлы Федераль закон белән юл хәрәкәте иминлеге турында;

1.84 - РФ Хөкүмәтенә 23.10.1993 елгы 1090 номерлы карары белән юл хәрәкәте кагыйдәләре турында;

1.85 - Алабуга районы муниципаль берәмлегенә территорияль планлаштыру схемасы 21.12.2010 по 20-14/17538;

1.86 Татарстан Республикасы Алабуга районы Большееловка авыл жирлеге муниципаль берәмлегенең Генераль планы, Большееловка авыл жирлеге Советының 17.12.2012 по 95 карары белән расланган.

1.87 Татарстан Республикасы Алабуга районы «Олы ел авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең транспорт инфраструктурасын үстерү һәм эшләве өчен кирәкле норматив-хокукый база нигездә формалаштырылган.

1.88 Олы ел авыл жирлегенең генераль планы чараларында эшләми торган сыер фермасы территориясенең бер өлеше һәм файдаланылмый торган территорияләрне 5 класстагы (11,2 га) житештерү объектларын перспективалы үстерү территориясе астына күчерү күздә тотыла.

1.89 Генераль план буенча, Алабуга муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасына ярашлы рәвештә, Олы Елово авылы янында эшләми торган сыер фермасы урынында резерв авыл хужалыгы мәйданчыгы бүлеп биерү карала. Моннан тыш, Генераль план буенча файдаланылмый торган территорияләр урынында, Олы Елово авылы янында, агросәнәгать комплексы объектларын (2,97 га) перспективалы үстерү өчен территория карау тәкъдим ителә.

1.90 Генераль план буенча, шәхси торак төзелеше өчен 14,4 гектар территорияне үзләштерү тәкъдим ителә (Олы Елово авылы).

1.91 Шулай ук генераль план нигезендә халыкка хезмәт күрсәтү системасын үстерү максатларында шәһәр төзелеше эшчәнлеге өлешендә түбәндәге чаралар күздә тотыла:

1.92 башлангыч мәктәп белән берләштерелгән балалар бакчасы бинасында 48 урынга өстәмә белем бирү учреждениеләрен оештыру;

1.93 Олы Елово авылында мәдәният йорты бинасы янында 600 кв. м (40м*15м) мәйданлы теннис корты төзелеше;

1.94 79 кв. м. сәүдә мәйданында сәүдә предприятиеләре төзү;

1.95 1 автомобильгә янғын депосының яңа бинасын төзү;

1.96 зиратны ябу 0,99 га (су саклау зонасында урнашуы сәбәпле).

1.97 1.68 транспорт инфраструктурасын финанслауны бәяләү

1.98 Татарстан Республикасы Алабуга районы Олы ел авыл җирлеге Советы тарафыннан «олы ел авыл җирлегенә 2023 елга һәм 2024-2025 еллар план чорына бюджеты турында» 2022 елның 16 декабрендәге 74 номерлы карары расланды.

1.99 Карар кысаларында авыл җирлеге чикләрендә автомобиль юллары һәм инженерлык корылмалары төзү һәм тоту буенча чаралар карала.

1.100 Финанслау чыганаclarы булып муниципаль берәмлек акчалары тора. Сату өчен еллар буенча финанслау каралган:

1.101 2019 ел 5,0 мең сум;

- 1.102 **2020 ел 5,0 мең сум;**
- 1.103 **2021 ел 5,0 мең сум;**
- 1.104 **2022 ел 5,0 мең сум;**
- 1.105 **2023 ел 5,0 мең сум;**
- 1.106 **2024 ел 5,0 мең сум;**
- 1.107 **2025 ел 5,0 мең сум.**
- 1.108 **2 муниципаль берәмлек территориясендә транспорт ихтыяжын, халыкның хәрәкәт күләмен һәм характерын үзгәртүне һәм йөкләр ташуны фаразлауны эшләү**
- 1.109 **2.1 торак пунктның социаль-иқътисади һәм шәһәр төзелеше үсеше фаразы**
- 1.110 **Торак төзелешенең хәзерге тенденцияләре шундый: торак фондының төп күләме халыкның үз акчалары (уртачадан югарырак керемле гаиләләр) хисабына кертелә, дәүләт Финанслау Нигездә максатчан программалар кысаларында башкарыла һәм шул ук вакытта әкреләп кими бара.**
- 1.111 **Авыл жирлегенең социаль-иқътисади һәм шәһәр төзелеше үсешенең агымдагы дәрәжәсе күрсәткечләрен анализлаганда түбәндәгеләр билгеләнә::**
- 1.112 **торак пунктларның транспорт белән тәмин ителеше аның халкының ихтыяжларын канәгатьләндерә;**

1.113 **житештерү объектлары халыкның яшәү урыны янында урнашкан,бу хатларның төп төрен жиңеләйтә хезмәт.**

1.114 **Олы ел авыл жирлегендә торак төзелешен үстерү территориаль резервлар хисабына күздә тотыла.**

1.115 **2017 елгы мәгълүматларга караганда, олы Еловка авыл жирлеге территориясендә 275 кеше яшәгән. 2023 елның 01 гыйнварына Олы Еловка авыл жирлегендә 220 кеше яши.**

1.116 **Олы ел авыл жирлегенең генераль планы чараларында эшләми торган сыер фермасы территориясенең бер өлеше һәм файдаланылмый торган территорияләр 5 класстагы (11,2 га) житештерү объектларын перспективалы үстерү территориясе итеп карала.**

1.117 **2.2 торак пунктта транспорт ихтыяжы, халыкның хәрәкәт күләме һәм характеры һәм торак пункт территориясендә булган транспорт төрләре буенча йөкләр ташу фаразы**

1.118 **Муниципаль берәмлектә чагыштырмача тотрыклы демографик һәм социаль-иқътисади хәл исәпләнгән чорда муниципаль берәмлек территориясендә транспорт ихтыяжының, халыкның хәрәкәт итү күләменең һәм характерының шактый үзгәрүенә реаль алшартлар булмавы турында нәтижә ясарга мөмкинлек бирә.**

1.119 **Торак пункт территориясендә төп транспорт төре булып автомобиль тора. Автомобиль транспорты белән йөк ташу күләме тотрыклы характерда.**

1.120 **2.3 транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасы үсеше фаразы**

1.121 **Үткәрелгән анализ нәтижәсендә урам-юл челтәрен төзекләндерү дәрәжәсен күтәрү һәм автомобиль юлларын тоту буенча тиешле чаралар булмау сәбәпле, юл япмасының нык тузуы һәм авыл жирлегә территориясендә хатларны гамәлгә ашыруның уңайлылығы һәм тизлегә кимүе фаразлана дигән нәтижә ясарга була.**

1.122 **2.4 торак пунктның юл челтәре үсеше фаразы**

1.123 **Гомумән, транспорт ихтыяжының һәм транспорт инфраструктурасының агымдагы торышын исәпкә алып, олы Еловка авыл жирлегенә юл челтәрен шактый үстерү кирәкми.**

1.124 юл хәрәкәте куркынычсызлыгы күрсәткечләрен фаразлау

Киләчәктә түбәндәге сәбәпләр аркасында хәлнең начарлануы ихтимал:

- халыкның даими үсә торган мобильлегә;
- хәрәкәттә катнашучылар тарафыннан юл хәрәкәте куркынычсызлыгы таләпләрен күпләп санга сукмау;
- автомобиль юлларының канәгатьләнәрлек булмаган хәле;
- юл хужалыгының техник дәрәжәсе житәрлек түгел;
- юл хәрәкәтен оештыруның техник чараларының камил булмавы.

Хәлнең тискәре үсешенә юл куймас өчен, кирәк:

гомуми файдаланудагы автомобиль юлларында һәм Олы ел авыл жирлегә торак пунктларының урам-юл челтәрендә юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итүнең заманча системасын булдыру;

- халык арасында, шул исәптән балигъ булмаганнар арасында хокукый аңны күтәрү һәм куркыныч тәртипне кисәтү;
- юл хәрәкәтен оештыруның комплекслы схемаларын һәм проектларын эшләү һәм алар күздә тоткан чараларны гамәлгә ашыру хисабына юл хәрәкәтен оештыру дәрәжәсен арттыру.

Әгәр исәпләнгән вакытта элгә чаралар гамәлгә ашырылса, юл хәрәкәте куркынычсызлыгы күрсәткечләрен фаразлау уңай булчак.

1.125 транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә һәм халык сәламәтлегенә тискәре йогынтысын фаразлау

Транспорт инфраструктурасының әйләнә тирә мохиткә транспортның зарарлы йогынтысын киметү өлкәсендәге бурычлары булып:

транспортның кеше сәламәтлегенә зыянлы йогынтысын киметү, барлык транспорт төрләрендә тәэсирләр, ташлаулар һәм ташлаулар күләмен, калдыклар санын киметү хисабына;

транспорт чараларының экологик чиста ягулык төрләренә күчү мотивациясе.

Транспортның әйләнә тирә мохиткә зыянлы йогынтысын һәм барлыкка килгән зыянны киметү өчен кирәк:

экологик куркынычсыз транспорт төрләрен куллану хисабына транспортның һава һәм су мохитенә һәм кеше сәламәтлегенә зыянлы йогынтысын киметү;

ягулык-энергетика ресурсларының альтернатив чыганаclarында (нефть чыганагы булмаган) эшләүче транспорт чараларын куллануны стимуллаштыру.

Автотранспорт чаралары саны арту һәм автомобиль юлларында хәрәкәт интенсивлыгы арту шартларында транспорт-юл комплексының әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынтысын киметү өчен түбәндәге чараларны гамәлгә ашыру күздә тотыла:

- бозлавыкка каршы материалларның тискәре йогынтысын киметергә мөмкинлек бирүче, бигрәк тә кышкы чорда, гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын тотуның яңа ысулларын эшләү һәм кертү;

автомобиль юлларын зарарлы тәэсирләрдән саклау чаралары белән төзекләндерү, шул исәптән тавыш тәэсирен киметү һәм янәшәдәге территорияләрне пычрату өчен автомагистральләр буйлап ясалма һәм үсемлекләр киртәләрен куллану.

Төбәк әһәмиятендәге М-7 Волга зур Шурняк юлына аерым игътибар бирү күздә тотыла, чөнки нәкъ менә аның өлешенә торақ пункт территориясе

буенча үткән транспорт агымнары күләменә шактый өлеше туры килә. Шуна күрә әлеге автотрасса тикшерелә торган муниципаль берәмлектәге экологик хәлгә транспорт инфраструктурасы ягыннан тискәре йогынтының төп факторы булып тора.

Гомумән алганда, транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә һәм халык сәламәтлегенә тискәре йогынтысы кимүе фаразлана, беренче чиратта, экологик чистарак транспорт чараларын һәм транспорт инфраструктурасын төзекләндерү материалларын куллануга күчү хисабына.

2 транспорт инфраструктурасын үстерүнең принципияль вариантлары һәм аларны транспорт инфраструктурасын үстерүнең максатчан күрсәткечләре (индикаторлары) буенча зурайтылган бәяләү, аннан соң гамәлгә ашыру өчен тәкъдим ителгән вариантны сайлау

Татарстан Республикасы һәм Алабуга муниципаль районының социаль-икътисадый үсеш стратегияләре белән мөмкин булган өч сценарий карала.

Төп сценарий икътисадның тотрыклы, планлы үсешен күздә тоту, үсеш темплары район өчен уңай.

Мондый сценарий 2015-2030 елларда жәмәгать транспортын 10% ка арттыруны, тукталыш павильоннарын 5% ка (башлыча күпләп төзелгән урыннарда) арттыруны, парковка урыннары һәм каты япмалы юллар төзүне (ел саен 6-10% ка) күздә тоту.

Тулаем территорияль продуктның (ВТП) тупланган үсеш темпы 2015 елдан 2030 елга кадәр дөньяның уңай икътисади хәле фонында 1,7 тапкыр арту белән фаразлана. Житештерү-сәнәгать тибындагы махсус икътисади зонаны (ППТ МИЗ) үстерү хисабына предприятиеләр хезмәткәрләре саны 2015 елдан 2030 елга кадәр 15% ка артчак. Халык саны да тотрыклы үсәчәк. Житештерүчәнлек 2030 елда 2015 елга карата 1,85 тапкыр артчак. Инновацион житештерү өлеше 2030 елда 5,7 проценттан 15 процентка кадәр артчак. 2030 елга ВТПДА кече һәм урта бизнес өлеше 0,9 процентка

артачак, ә кече һәм урта бизнес предприятиеләрендә эшләүчеләр саны 2030 елга барлык предприятиеләрдә эшләүчеләрнең гомуми күләмендә 5 процентка артачак. Халыкны торак белән тәэмин итү уртача темплар белән үсә, һәм 2030 елга күрсәткеч 1 кешегә 30,1 кв.м тәшкил итәчәк.

Туристлар агымы арта, еллык динамикасы 5-6%, районның бизнес өчен инвестицияләр жәлеп итүчәнлегенә арта. Районның икътисади үз-үзен тәэмин итү дәрәжәсе 0,55-0,81% үсеш белән фаразлана. Гомумән, төп үсеш сценарие барлык куелган бурычларны һәм инвестиция проектларын тормышка ашыруны күздә тотат.

Оптимистик сценарий дөньякүләм икътисади хәлнең яхшыру тенденцияләренә нигезләнә, Алабуга шәһәренең икътисадының динамик үсеш белән характерлана.

Тулаем территориялә продукт югарырак темплар белән арта, 2030 елда тупланган үсеш темпы 2015 елга карата 1,9% тәшкил итәчәк. Сәнәгать, авыл хужалыгы актив үсеш ала, интенсив торак төзелеш алып барыла. Халыкның тормыш сыйфаты яхшыра.

Спорт белән даими шөгылләнүче халык дәрәжәсе елдан – ел 3-4% ка арта һәм 2030 елга 56% ка житә. Халыкның керемнәре 2030 елга 2,3 тапкыр артачак. Бюджет керемнәре арта, муниципаль берәмлек инфраструктурасы яңартыла, бу туризм үсешенә ярдәм итә. 2030 елга туристлар агымы 3,4 тапкыр арта. «Алабуга» махсус икътисади зонасы үсешен дәвам итә, предприятиеләр саны һәм хезмәткәрләр саны арта, вак һәм урта производстволар үсеш ала. Кече һәм урта бизнесның ВТПДА өлеше 2030 елга 35% ка житә, әмма икътисадның төп хәрәкәт итүче көче булып эшкәртү сәнәгате эре предприятиеләре кала.

Оптимистик сценарий терлекчелек фермаларына, яңа спорт корылмаларына, ял базаларына, «Алабуга» МИЗ яңа предприятиеләренә, башка кече һәм урта бизнес предприятиеләренә яңа чишелешләр һәм тукталыш павильоннары белән каты түшәлгән юллар төзүне күздә тотат.

Инерцион сценарий муниципаль берәмлекнең икътисади үсеш темплары

түбән булган дөнья икътисадының тышкы факторларының зур йогынтысын күздә тотат. Тулаем территорияль продукт үсә, ләкин күпкә түбән темпларда. Предприятиеләр авырлыклар кичерүен дәвам итә. Импорт чимал белән бәйлә кайбер производстволарны ябу мөмкин. ВТПДА кече һәм урта бизнес өлеше кими. Эшсезлек дәрәжәсе югары дәрәжәдә, һәм 2020 елдан гына аның кимүе фаразлана. Районның үз-үзен тәмин итү дәрәжәсе түбән саклана. Муниципаль программаларны тулысынча тормышка ашыру өчен бюджетның үз акчалары житми. Әмма туризм үсеше дәвам итә, туристлар агымы 2030 елга шәһәрнең инде барлыкка килгән тотрыклы бренды ярдәмендә 1,8 тапкыр артачак. Инвестицияләр күләме кими. Татарстан Республикасының гомуми күләмендә инвестицияләр өлеше яқынча 5 процент дәрәжәсендә саклана, 2030 елга 5,7 процентка кадәр арту белән, «Алабуга» ППТ МИЗ үсеше нәтижәсендә.

Инерцион сценарий 2023 елга гомуми күләмдә 5-7% ка арткан юллар төзүне («Алабуга» ППТ МИЗ үсеше белән бәйлә), Алабуга шәһәрнең һәм ТР Алабуга районының барлык торақ пунктларының юл-урам челтәрен ремонтлауны күздә тотат.

3 транспорт инфраструктурасын үстерү вариантын гамәлгә ашыру өчен тәкъдим ителгән транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча чаралар (инвестицион проектлар) исемлегә, транспорт объектларының техник-икътисади параметрлары, чараларны гамәлгә ашыру чиратлары (инвестицион проектлар)

3.1 транспорт төрләре буенча транспорт инфраструктурасын үстерү буенча чаралар

Территорияль планлаштыру документларында су, һава һәм тимер юл транспорты төрләре өчен инфраструктураны үстерү буенча чаралар каралмаган.

Автомобиль транспорты өчен инфраструктураны үстерү буенча чаралар (автоюллар төзү һәм реконструкцияләү) 4.6 бүлегендә тасвирланган.

3.2 гомуми файдаланудагы транспортны үстөрү, транспорт-күчмө узеллар булдыру буенча чаралар

Хэзерге вакытта гомуми файдаланудагы автомобиль маршрут пассажир транспорты белән халыкка хезмэт күрсәтү системасы шәһәр халкының транспорт хезмәтләренә ихтыяжын канәгатьләндерә.

Транспорт хезмәтләренең тиешле сыйфатын тәэмин итү максатыннан 1 тукталыш пункттын төзекләндерү һәм норматив хэлгә китерү буенча чаралар комплексын үткәрү зарур. Тукталыш пункттын төзекләндерү буенча чаралар ГОСТ Р 52766-2007 гомуми файдаланудагы автомобиль юллары буенча үткәрелергә тиеш. Төзелеш элементлары. Гомуми таләпләр.

Таблица 3– Мероприятия по развитию инфраструктуры пешеходного передвижения

№ п/п	Наименование дороги/улицы	Населенный пункт	Протяженность, м	Расположение	Ширина пешеходной части тротуаров
1	а/д М-7 «Волга»- Большой Шурняк	с. Большое Елово	350	с одной стороны	1,0
2	Ул. Молодежная	с. Большое Елово	600	с одной стороны	1,0

Программа кысаларында тикшерелә торган муниципаль берәмлек территориясендә велосипедлар хәрәкәте өчен инфраструктураны үстөрү буенча чаралар планлаштырылмый.

1.124 йөк транспорты, Коммуналь һәм юл хезмәтләренең транспорт чаралары өчен инфраструктураны үстөрү буенча чаралар

Коммуналь һәм юл хезмәтләренең йөк транспорты һәм транспорт чаралары өчен инфраструктураны үстөрү буенча чараларга 4.6 бүлегендә тасвирланган юллар төзү һәм реконструкцияләү керә.

1.125 торак пункт юллар челтәрен үстөрү буенча чаралар

Авыл жирлеге юллары челтәрен үстөрү түбәндәге бурычларны хәл итәргә мөмкинлек бирә:

- транспорт чараларының йөгәрешләрен киметү;

- жирле хатларны гамэлгә ашырганда федераль һәм төбәк юлларына йөкләнешне киметү;

транспорт хәрәкәтенәң яңа маршрутларын булдыру, алар юлның төп участогы ябылган очракта дуближ маршруты буларак кулланылырга мөмкин, бу юл хәрәкәтенәң тулысынча параличлануын булдырмайчак.

Шулай итеп, яңа юллар төзү һәм булганнарын реконструкцияләү юлы белән транспорт белән тәмин ителеш, территорияләренәң торак пункт эчендә дә, тикшерелә торган муниципаль берәмлекнең башка торак пунктлар һәм территорияләр белән бәйләнеше арта. Юллар чөлтәрен үстерү уңайлылык дәрәжәсен һәм хатлар тизлеген арттырырга мөмкинлек бирә.

Олы Еловка авыл жирлегә территориясендә юллар чөлтәрен үстерүгә юнәлдерелгән чаралар исемлегә 4 нче таблицада күрсәтелгән.

Таблица 4 – Мероприятия по развитию сети дорог

№ пп	Наименование мероприятия	Вид работ: С - строительство; Р - реконструкция; КП – капитальный ремонт	Категория	Протяженность, км	Срок реализации
1	Подъезд к биотермической яме у с. Большое Елово	С	V	0,8	2019-2020 гг.
2	Подъезд к предлагаемому кладбищу	С	V	0,32	2019-2020 гг.
3	Дороги с. Большое Елово	С	V	0,6	2019-2020 гг.
4	Дороги с. Большое Елово	С	V	2,2	2021-2035 гг.
5	Улицы с. Большое Елово	Р	V	4,2	2019-2020

2 транспорт инфраструктурасын үстерү вариантын гамэлгә

ашыру өчен тәкъдим ителгән транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча чараларны (инвестицион проектларны) финанслау күләмен һәм чыганақларын бәяләү

Конкрет объекттагы чаралар исемлегенә проект-смета документациясә эшләнгәннән соң жентекләп тикшерелә. Чараларның бәясә, инде үткәреелгән шундый ук чараларның бәясенә нигезләнеп, яқынча билгеләнгән.

Программа чараларын гамәлгә ашыру федераль, төбәк һәм жирле бюджет ақчалары хисабына башкарыла. РТИ ПК составына керүче чараларны финанслауның еллык күләме муниципаль берәмлекнең Чираттагы финанс елына бюджетын эшлэгәндә билгеләнә.

Программа чарасын гамәлгә ашыру өчен кирәкле финанс чараларының гомуми күләме 15 395,0 мең сум тәшкил итә.

Программаны гамәлгә ашыру чыгымнары турында мәгълүмат 5 нче таблицада күрсәтелгән.

Таблица 5 – Оценка объемов и источников финансирования мероприятий

№ п/п	Наименование мероприятия	Объем финансирования, тыс. руб.						Источник финансирования
			2019 г.	2020г.	2021 г.	2022 г.	2023-2035 гг.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Цель: развитие современной, эффективной и безопасной транспортной инфраструктуры Большееловского сельского поселения, обеспечивающей высокий уровень доступности и качества оказываемых услуг транспортного комплекса для населения муниципального образования								
Задача: повышение эффективности и качества транспортного обслуживания								
Автомобильный транспорт								
1	Расширение парковочного пространства у СДК в с. Большое Елово	-	-	-	-	-	-	Местный бюджет
2	Установка дорожных знаков	-	5,0	5,0	5,0	5,0	15,0	Местный бюджет
3	Строительство тротуара по автодороге М-7 «Волга»- Большой Шурняк	-	-	-	1 050,0	-	-	Региональный бюджет
4	Строительство тротуара по ул. Молодежной с. Большое Елово	-	-	-	1 800,0	-	-	Региональный бюджет
5	Строительство подъезда к биотермической яме у с. Большое Елово	-	-	-	-	-	-	Местный бюджет
6	Строительство подъезда к предлагаемому кладбищу	-	-	-	-	-	-	Местный бюджет
7	Строительство улично-дорожной сети с. Большое Елово	-	-	-	-	-	-	Местный бюджет
8	Реконструкция улично-дорожной сети с. Большое Елово	-	-	-	-	-	-	Местный бюджет

Продолжение таблицы 5

1	2	3	4	5	6	7	8	9
9	ул Молодежная (0,3км)	-	1 260,0	-	-	-	-	Региональный бюджет
10	ул. 40 лет Победы	-	-	-	-	1 350,0	-	Региональный бюджет
11	ул Молодежная	-	-	-	1 350,0	-	-	Региональный бюджет
12	ул. 40 лет Победы	-	-	1 350,0	-	-	-	Региональный бюджет
13	ул Молодежная	-	-	-	-	-	1 350,0	Региональный бюджет
14	ул. 40 лет Победы	-	-	-	-	-	1 350,0	Региональный бюджет
15	ул Молодежная	-	-	-	-	-	1 350,0	Региональный бюджет
16	ул Молодежная	-	-	-	-	-	1 350,0	Региональный бюджет
17	ул. 40 лет Победы	-	-	-	-	-	900,0	Региональный бюджет
18	ул. 40 лет Победы	-	-	-	-	-	900,0	Региональный бюджет
Итого по годам:		0	1 265,0	1 355,0	4 205,0	1 355,0	7 215,0	-
Итого (в разрезе источников финансирования):		15 360,0						Региональный бюджет
		35,0						Местный бюджет
Всего		15 395,0						

2 транспорт инфраструктурасын үстерү вариантын гамэлгә ашыру өчен тәкъдим ителгән транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча чараларның (инвестицион проектларның) нәтижәлелеген бәяләү

Транспорт инфраструктурасын үстерү вариантын гамэлгә ашыру өчен тәкъдим ителә торган транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү буенча чараларның (инвестицион проектларның) нәтижәлелеген бәяләү «Олы ел авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенә транспорт инфраструктурасын үстерүнең максатчан күрсәткечләр (индикаторларын) база күрсәткечләре белән чагыштыру нигезендә үткәрелде. Төп максат күрсәткечләре итеп транспорт инфраструктурасының булган торышын характерлаучы күрсәткечләр кабул ителгән.

Муниципаль берәмлекнең юл челтәренең торышын яхшыртуның социаль-иқтисади эффеқты түбәндәгечә белдерелә:

юл йөрү уңайлылығын һәм уңайлылығын арттыру, юл-транспорт һәлакәтләре куркынычын киметү, юллар челтәренең сыйфат күрсәткечләрән яхшырту хисабына;

уртача хәрәкәт тизлеген арттыру хисабына вакытны экономияләү;

- гражданныр өчен дә, муниципаль берәмлек предприятиеләре һәм оешмалары өчен дә транспорт ташуга чыгымнарны киметү; даими маршрутлар буенча автомобиль транспортында пассажирлар йөрткәндә транспорт хезмәтләре күрсәтүнең сыйфатын һәм уңайлылығын тәэмин итү.

Программаны гамэлгэ ашыруның нәтижәлелеген бәяләү аның отчет чорында үтәлеше нәтижәләре буенча һәм гомумән программаны гамэлгэ ашыру тәмамланганнан соң башкарыла. Баһалау критерийлары булып: нәтижәлелек, нәтижәлелек, финанс үтәлеше тора.

Эффективлык программаны гамэлгэ ашыру процессында ирешелгән нәтижәләр һәм аны гамэлгэ ашыру белән бәйле финанс чыгымнары нисбәтен чагылдыра. Нәтижәлелек программаның максатчан күрсәткечләренән планлы кыйммәтләренән ирешү дәрәжәсен чагылдыра. Финанс башкару программаны гамэлгэ ашыру белән бәйле чын финанс чыгымнары һәм чираттагы финанс елына расланган ассигнованиеләр нисбәтен чагылдыра.

МО Большееловское авыл жирлегә ПКРТИ чаралары характеристикасы 6 нчы таблицада китерелгән.

Таблица 6 – Характеристика мероприятий ПКРТИ МО «Большееловское сельское поселение»

№п/п	Наименование мероприятия	Социально-экономический эффект	Соответствие нормативам градостроительного проектирования
1	2	3	4
Цель: развитие современной, эффективной и безопасной транспортной инфраструктуры МО «Большееловское сельское поселение», обеспечивающей высокий уровень доступности и качества оказываемых услуг транспортного комплекса для населения муниципального образования			
Задача: повышение эффективности и качества транспортного обслуживания			
Автомобильный транспорт			
1	Строительство подъезда к биотермической яме у с. Большое Елово	Увеличение протяженности дорог общего пользования, повышение качества обслуживания населения	Соответствие
2	Строительство подъезда к предлагаемому кладбищу	Увеличение протяженности дорог общего пользования, повышение качества обслуживания населения	Соответствие
3	Строительство улично-	Увеличение протяженности дорог	Соответствие

	дорожной сети с. Большое Елово	общего пользования, повышение качества обслуживания населения	
4	Расширение парковочного пространства у СДК в с. Большое Елово	Увеличение доступности объектов культуры	Соответствие
5	Обустройство остановочного пункта «Населенный пункт Елово»	Повышение качества оказания услуг пассажирских перевозок	Соответствие
Задача: снижение риска возникновения и тяжести последствий ДТП			
6	Реконструкция улично-дорожной сети с. Большое Елово	Повышение качества дорожного полотна	Соответствие
7	Строительство тротуара по автодороге М-7 «Волга»-Большой Шурняк	Разделение транспортных и пешеходных потоков в пространстве	Соответствие
8	Ул. Молодежная строительство тротуара	Разделение транспортных и пешеходных потоков в пространстве	Соответствие

В таблице 7 представлены значения основных целевых показателей для оценки эффективности реализации мероприятий ПКРТИ по проектированию, строительству и реконструкции объектов транспортной инфраструктуры МО «Большееловское сельское поселение».

Таблица 7 – Значения основных целевых показателей для оценки эффективности реализации мероприятий ПКРТИ транспортной инфраструктуры МО «Большееловское сельское поселение»

Показатель	Единица измерения	Базовое значение (2018 г.)	Прогнозный период, 2035 г.
Протяженность дорог общего пользования	км	11,5	14,3
Плотность УДС	км/км ²	0,22	0,28
Увеличение протяженности тротуаров	км	-	0,95
Оснащенность остановочных пунктов	%	0	100
Соответствие уровня обеспеченности временными парковками объектов культуры	%	0	100

2.2 институциональ үзгэртөп корулар, транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкциялэү өлкэсендэге эшчэнлекне хокукий һәм мэгълүмати тээмин итүне камилләштерү буенча тэкьдимнэр

3 Тикшерелгэн муниципаль берәмлек территориясендэ институциональ үзгэртөп корулар үткэрү ихтыяжы юк. Транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкциялэү өлкэсендэге эшчэнлекне гамэлгэ ашырганда үзара бэйлэнешлэр характерын үзгэрешсез калдыру күздэ тотыла.

4 Программа өчен норматив-хокукий база формалаштырылган.